

Tillæg til vejledningen vedrørende studieområdet på hhx - det internationale område

Til inspiration for lærerne, der skal arbejde med det internationale område på 3. år.

Rapportudarbejdelse

Når eleverne skal skrive rapport i det internationale område, skal der som et minimum indgå 2 fag.

Problemformuleringen skal ikke afspejle den timestfordeling, som fagene indgår med. Der er ikke anført vægte for, hvordan fagene indgår i rapporten. Men fagene skal være synlige på en sådan måde, at eleverne i rapporten kan

- "redegøre for, hvordan de enkelte fag bidrager til en udfoldelse af problemstillingerne"
- "give en begrundet vurdering af, hvordan fagene tilsammen fremmer en helhedsorienteret forståelse af problemstillingerne".

Man skal endvidere være opmærksom på, at der skal indgå en analytisk dimension i elevens behandling af emnet, hvilket fx indebærer, at rene landebeskrivelser vanskeligt kan siges at leve op til disse krav.

Samtlige målformuleringer vil ikke nødvendigvis blive tilgodeset i elevens behandling af sit emne. De øvrige målformuleringer skal følgelig tilgodeses gennem det øvrige arbejde i det internationale område på samme måde, som når eleven går til prøve i et fag. Her vil eleven heller ikke komme til prøve i alle faglige mål, der er arbejdet med i faget.

I løbet af perioden udarbejder eleverne en arbejdsportfolio. En arbejdsportfolio er

- En samling af skriftlige elevarbejder fra områdets start frem til rapportskrivningstidspunktet.
- Dokumentation af elevernes udvikling af deres faglige og studiemæssige kompetencer.

Arbejdsportfolien i erhvervs-case og det internationale område udgør grundlaget for, at rapporten kan rumme *"en refleksion over eksaminandens faglige udvikling med referencer til arbejdsformer og arbejdsprocesser i løbet af studieområdet del 2"*.

Med hensyn til antal vejledere, der skal indgå, kan man drage en parallel til studieretningsprojektet, hvor der kan udpeges flere vejledere for de fag, eleven vælger som grundlag for sit arbejde.

Bedømmelse

Der gives ikke standpunktskarakterer i løbet af perioden. Men alle elever skal have en afsluttende standpunktskarakter (årskarakter)

For de elever, der ikke er udtrukket til prøve bygger bedømmelsen på elevernes arbejde med at leve op til målene **OG** på rapporten.

For de elever, der er udtrukket til prøve bygger bedømmelsen på elevernes præstation ved prøven.

I praksis kan de deltagende lærere afgive hver sin karakter og efter en drøftelse nå til enighed om, hvilken samlet karakter eleven følgelig skal have.

Når eleven er udtrukket til prøve får censor rapporten tilsendt og skal orientere sig heri inden prøven. Censor og eksaminator skal ikke give en særskilt bedømmelse af rapporten.

Prøvekaraktern bygger på elevens mundtlige præstation på grundlag af rapporten under prøven. Bedømmelsen er en helhedsvurdering heraf (på samme måde som ved prøven i erhvervsfase).

Det internationale område indgår med vægten 1 på eksamensbeviset.

Problemformulering og taxonomi

Som bekendt står flerfagligheden også i centrum i det internationale område som flere andre steder i gymnasireformen. Derfor må fagene nå frem til en vis ensartet brug af de taxonomiske begreber, når de samarbejder om at understøtte elevernes udarbejdelse af problemformuleringer. Ud fra et ønske om enkelhed kan man fx opdele de taxonomiske begreber i to niveauer: Et deskriptivt niveau og et ræsonnerende niveau.

Det deskriptive niveau indebærer fx begreberne:

Beskrive
Redegøre
Karakterisere
Give en oversigt

Det ræsonnerende niveau indebærer fx begreberne:

Undersøge
Analysere
Sammenligne
Diskutere
Perspektivere
Vurdere

Hermed kan man nuancere den ofte automatiske og lidt krampagtige begrebsanvendelse á la "redegør-analyser-vurder-opgaveform".

Eksempler

Til yderligere inspiration kan det også anbefales at slå op i Vejledningen til studieområdet del 2 afsnit. 7.2 "Eksempler det internationale område".

På de følgende sider er der givet syv eksempler på overordnede emner til det internationale område. Der er vist, hvilke fagmål og hvilket stof fagene kan bidrage med til det overordnede emne. Det er selvfølgelig ikke udtømmende. Men tanken er at gøre det muligt både at understøtte arbejdet i de pågældende fag og arbejde med at leve op til målene for det internationale område. Hvert emne er udfoldet i en manchete, der demonstrerer forskellige vinklinger af emnet. I forlængelse af manchetten er der anført et til to eksempler på elevproblemformuleringer og nævnt, hvilke fagkombinationer det drejer sig om.

Emne: Velfærdsmodeller

Manchet:

En undersøgelse af forskellige velfærdsmodeller og det grundlag de hviler på i forskellige samfund, herunder.

- den danske model, som den kendes især i Skandinavien
- den liberale model, som den kendes især i angelsaksiske lande og Centraleuropa
- blandingsformer

Undersøgelsen kan omfatte forskellige samfunds løsninger på

- sundhedsproblemer
- fattigdom
- lavtlønsproblematikken
- økonomisk ubalance og social ulighed

Der kan anlægges økonomiske, samfundsmæssige, kulturelle, historiske, individuelle og psykologiske vinklinger på emnet.

Eksempel på elevproblemformulering (engelsk og international økonomi):

Jeg vil undersøge baggrunden for den store hjemløshed i de store byer i GB. I den forbindelse vil jeg komme ind på det britiske velfærdssystem og sammenligne med det danske. Jeg vil tage udgangspunkt i gadeavisen 'The Big Issue' og supplere med indlæg i dagblade og statistikker og officielle fremstillinger af sociale programmer.

Fag	Fagmål	Stof
Samtidshistorie	<p><i>Eleverne skal kunne demonstrere indsigt i den nationale, regionale, europæiske og globale udvikling og reflektere over samfundenes udviklingsmuligheder på baggrund af samspillet mellem disse niveauer.</i></p> <p><i>Eleverne skal kunne forklare samfundsmæssige forandringer som et samspil mellem kontinuitet og brud samt forholde sig reflekterende til periodeopdeling af Danmarks- og Verdenshistorien inden for de seneste ca. 200 år.</i></p>	Hovedperioder i verdenshistorien med vægt på den politiske, økonomiske og kulturelle udvikling og betydningen heraf for forholdene i Danmark. Den internationale udvikling af demokrati og menneskerettigheder.
International økonomi	<i>Eleverne skal kunne anvende viden om velfærdsmodeller, identificere væsentlige udfordringer og diskutere løsningsmodeller.</i>	Velfærdsmodeller. Økonomisk politik.
Dansk	<i>Eleverne skal kunne demonstrere kendskab til danske og internationale strømninger inden for litteratur og medier og samspillet med kultur og samfund.</i>	Realisme og socialrealisme i litteratur og kunst og samspillet med debatten i den politiske offentlighed. (Det moderne gennembrud 1870 – 1900 + 30'erne). Dokumentation af fx sociale og økonomiske problemer med velfærd eller mangel herpå. (Nexø, Aakjær, Kirk, PH m.fl.).

Engelsk	<i>Eleverne skal kunne anvende relevante hjælpemidler til erhvervelse, vurdering og formidling af ny viden om sprogområdet og globale sammenhænge.</i>	Forskellige lærebogsfremstillinger af welfare, social services, privatisation, philanthropy and charity i USA og GB. Nyheds- og debattekster om social issues som poverty, homelessness, wages, NHS. Litterære tekster af John Steinbeck, George Orwell, Erskine Caldwell.
2. fremmedsprog	<i>Eleverne skal kunne læse tekster om problemstillinger inden for kultur og samfund samt forholde sig reflekterende til dem.</i>	Moderne tekster, med vægt på sagprosa. Lærebogsfremstillinger af det politiske system samt sociale og andre særlige forhold i de(t) pågældende land(e). Spansk: Mario Vargas Llosa: "El hablador" Carmen Laforet: "Nada" Miguel Delibes: "El camino" Fransk: Lydia Perréal : J'ai vingt ans et je couche dehors De hjemløses avis: "Sans-Logis" Tysk: Kerstin Hensel: Tanz am Kanal.

Emne: Velstand, levevilkår og livskvalitet

Manchet:

En undersøgelse af sammenhængen mellem økonomisk velstand, befolkningernes levevilkår og livskvalitet i forskellige samfund.

Undersøgelsen kan fokusere på

- indkomstforhold
- økonomisk politik
- forbrug og forbrugsmønstre
- sociale klasser
- samfundsmæssig dynamik og mobilitet

Der kan anlægges økonomiske, samfundsmæssige, kulturelle, historiske, individuelle og psykologiske vinklinger på emnet.

Eksempel på elevproblemformulering (engelsk og international økonomi):

Jeg vil undersøge om den store økonomiske vækst i Indien har haft betydning for den almindelige inder med hensyn til at opnå større velstand, bedre uddannelse, mere ligestilling for kvinder og bedre levevilkår.

Jeg vil tage udgangspunkt i nyere artikler i Newsweek og Business Week og sammenholde med statistik om indkomstudvikling og forbrug i Indien.

Jeg vil desuden komme ind på de kulturelle og religiøse barrierer, der findes i Indien.

Fag	Fagmål	Stof
Engelsk	<i>Eleverne skal kunne anvende viden om historiske, kulturelle, samfundsmæssige og erhvervsrelaterede forhold i</i>	Statistisk materiale, politisk/økonomiske manifeste og journalistiske kommentarer.

	<p><i>Storbritannien og USA til analyse og perspektivering af aktuelle forhold.</i></p> <p><i>Eleverne skal kunne anvende relevante hjælpemidler til erhvervelse, vurdering og formidling af ny viden om sprogområdet og globale sammenhænge.</i></p>	Fiktion: Writing from India og moderne indo-engelske forfattere.
International økonomi	<p><i>Eleverne skal kunne søge informationer om indkomstforhold, anvende indkomstbegreber og vurdere konsekvensen i forhold til økonomiske mål.</i></p>	Økonomiske delsektorer/husholdning. Befolkningernes indkomst. Levevilkår. Økonomiske mål.

Emne: Individ, identitet og nation

Manchet:

En undersøgelse af forholdet mellem individ og samfund specielt med fokus på, hvorledes en national identitet skabes, udvikles og holdes ved lige i nationer som fx Danmark, Tyskland, England, Spanien, Frankrig eller Kina.

Undersøgelsen kan fokusere på historiske, økonomiske, ideologiske og sproglige aspekter ved problemstillingen, herunder

- Hvordan, hvornår og under hvilke økonomiske og ideologiske vilkår dannedes disse nationer?
- Hvilke er de nationale symboler, og hvad består den ideologiske sammenhængskraft af?
- Hvilken indflydelse har samfunds økonomiske systemer på individet?
- Hvilken betydning tillægges sproget og kulturen i den nationale identitet?

Undersøgelsen tager sit udgangspunkt i Danmark og sammenlignes med ét eller flere af de lande, hvis sprog eleverne har.

Eksempel på elevproblemformulering

(1 - dansk og spansk)

Med udgangspunkt i en litterær analyse af Synne Rifbjergs essaysamling "Sol og skygge" og "Huset" af Klaus Rifbjerg vil jeg undersøge, hvad stedet, sproget og kulturen gør ved folket og mennesket. Jeg vil til dette inddrage et kort uddrag af "La colmena" af Camilo José Cela. For at forstå teksternes kontekst må jeg redegøre for den politiske og økonomiske udvikling i Spanien og Danmark efter 2. Verdenskrig.

Min undersøgelse vil diskutere, hvordan teksterne fremstiller individets udfoldelsesmuligheder, og hvad der skaber en national identitet.

Fag	Fagmål	Stof
Samtidshistorie	<p><i>Eleverne skal kunne anvende kulturteorier i en analyse af kulturmøder inden for og mellem forskellige samfundsformer i tid og rum, herunder forholde sig til dansk og europæisk kultur og tankegang i relation til ikke-europæisk kultur og tankegang.</i></p>	Kulturmødet mellem europæisk og ikke-europæisk kultur og udviklingen heri.
International økonomi	<p><i>Eleverne skal kunne anvende deres viden om økonomisk teori til at redegøre for økonomiske systemer og deres betydning for kulturdannelse.</i></p>	Økonomisk teori Befolkningens indkomst, levevilkår.
Dansk	<p><i>Eleverne skal selvstændigt kunne</i></p>	Ex Danmark

	<i>udføre en metodisk og relevant analyse og fortolkning af litterære tekster.</i>	National- og fædrelandssange. Nyttårs- og grundlovstaler. Tekster af Grundtvig, Johs. V. Jensen, Martin A. Hansen, Benny Andersen, Klaus Rifbjerg. Outlandish m.fl. Nationalromantiske malerier. Danmarksfilm. Ex Kina: Elsebeth Egholm: "Opium" (2003). psykologisk thriller. Gao, Xingjian: <i>Dengang jeg købte en fiskestang til min bedstefar</i> . Gyldendal 2005. 167 sider. Elleve noveller fra det gamle og det nye Kina.
Engelsk 2. fremmedsprog	<i>Eleverne skal kunne analysere, fortolke og perspektivere tekster og anvende viden om historiske, kulturelle, samfundsmæssige og erhvervsrelaterede forhold.</i> <i>Eleverne skal kunne analysere forskellige teksttyper samt sætte den enkelte tekst ind i kulturelle, samfundsmæssige og litterære sammenhænge</i>	Ex Kina: Ha Jin, der skriver på engelsk. Desuden noveller og romaner oversat til engelsk fra kinesisk. Særlige træk ved grundloven i pågældende land. Spansk (eksempler på forfattere): Fernando Savater Carlos Fuentes Manuel Vázquez Montalbán Leonardo Paduro Fransk: Roch Carrier : La Guerre, Yes Sir! (Québec) Azouz Begags romaner/noveller Tysk: Ingo Schulze: Simple Storys Romaner af Günter Grass (fx. Mein Jahrhundert, Im Krebsgang) Værker af Max Frisch

Emne: Migration

Manchet:

En undersøgelse af folkevandrings årsager og betydninger. Indvandring, udvandring og urbanisering, herunder:

- Hvilke økonomiske, religiøse og kulturelle bevæggrunde har der været til udvandringen til Amerika fra Skandinavien og andre europæiske lande?
- Hvilke produktions- og arbejdsmarkedsfaktorer spiller en rolle i forbindelse med urbanisering og outsourcing?
- Hvilke problemstillinger er der i forbindelse med arbejdskraftens frie bevægelighed i (det udvidede) EU?
- Hvilke sproglige, psykologiske og kulturelle udfordringer ligger der i at være immigrant (flygtning, indvandrer, fremmedarbejder, østarbejder, dansker med anden etnisk oprindelse).

Undersøgelserne kan tage udgangspunkt i en historisk forståelse for folkevandringer og perspektivere til nutidens globale vandring af højt specialiseret arbejdskraft.

Eksempel på elevproblemformulering:

(1 – samtidshistorie og dansk)

Med udgangspunkt i en litterær analyse af Karen Blixens "Af en Emigrants Dagbog" og "Ex Africa" vil jeg undersøge, hvordan det var at være hvid, arbejdsgiver og kvinde i Afrika i begyndelsen af 1900-tallet. For at forstå teksternes kontekst vil jeg redegøre for Kenyas politiske og økonomiske situation fra år 1900.

Min analyse vil diskutere eksistentielle og kulturelle udfordringer ved at arbejde og leve i en fremmed kultur.

(2 – samtidshistorie og dansk)

Med udgangspunkt i en litterær analyse af Milan Kundera "Uvidenheden" vil jeg undersøge, hvad det vil sige at være politisk flygtning. For at forstå tekstens kontekst vil jeg redegøre for Tjekkoslaviets historie og "Jerntæppet" i Europa efter 2. Verdenskrig.

Min analyse vil diskutere, hvad det bevidsthedsmæssigt vil sige at have to sprog og kulturer OG ingen.

(3 – samtidshistorie og tysk)

Med Udgangspunkt i Christoph Heins: "Landnahme" vil jeg undersøge. Hvilke problemer, der følger ved integration i et anderledes samfund for at forstå tekstens kontekst vil jeg redegøre for den historiske udvikling i de tidligere tyske områder

Fag	Fagmål	Stof
Samtidshistorie	<i>Eleverne skal kunne redegøre for center-periferi-problemet og forholde sig til visioner for udviklingen i den globale velstand.</i>	Forholdet mellem rige og fattige regioner og udviklingen i den globale arbejdsdeling.
International økonomi	Eleverne skal kunne analysere økonomiske balanceproblemer, samt analysere tabeller, diagrammer og tekst vedrørende et lands erhvervsstruktur, demografi og økonomi.	Økonomiske balanceproblemer Økonomisk vækst, konjunkturforløb og international konjunkturspredning
Dansk	<i>Eleverne skal selvstændigt kunne udføre en metodisk relevant analyse og fortolkning af litterære og ikke-litterære tekster.</i> <i>Eleverne skal kunne perspektivere tekster ud fra viden om historiske, kulturelle og samfundsmæssige sammenhænge.</i>	Immigrantlitteratur, -film og – teater.
Engelsk	<i>Eleverne skal kunne anvende viden om historiske, kulturelle, samfundsmæssige og erhvervsrelaterede forhold i Storbritannien og USA til analyse og perspektivering af aktuelle forhold.</i> <i>Eleverne skal kunne anvende relevante hjælpemidler til erhvervelse, vurdering og formidling af ny viden om sprogområdet og globale sammenhænge.</i>	Nyhedstekster og baggrundsartikler om immigration og immigranter i engelsksprogede lande og regioner. Lærebogsfremstillinger af immigrationens historie i USA, Canada, Australien og Storbritannien Fiktionslitteratur, der tematiserer immigranterfaringer, fx Salman Rushdie, Caryl Phillips, Hanif Kureishi, Timothy Mo.
2. fremmedsprog	Eleverne skal kunne analysere forskellige teksttyper.	Diverse lærebogsfremstillinger af immigrationens omfang og udvikling.

	Eleverne skal kunne perspektivere den erhvervede viden om samfunds-, erhvervs- og kulturforhold.	Spansk: Isabel Allende: "Zorro" Javier Cercas: "La velocidad de la luz" Fransk: Agota Kristof : Hier Azouz Begag Dany Laferrière (Haïti / Québec) Tysk: Christoph Hein: Landnahme. Værker af Rafik Schami, Vladimir Kaminer
--	--	---

Emne: Huntingtons teorier

Manchet:

En undersøgelse af Huntingtons teorier om civilisationernes sammenstød. Herunder anføres argumenter, som støtter henholdsvis svækker hans teorier.

Eksempel på elevproblemformulering: (1 – samtidshistorie og dansk)

Med udgangspunkt i en kort præsentation af Huntingtons teorier vil jeg foretage en undersøgelse af, hvad der ligger til grund for hans opdeling af verdens befolkning i forskellige civilisationer: Hvilke kriterier har han anvendt? Jeg vil endvidere vurdere, om Huntingtons teorier kan anvendes til at belyse diskussionen i medierne mellem moderate og yderliggående muslimer i Danmark.

(2 – samtidshistorie og international økonomi)

Jeg vil først give en redegørelse for Huntingtons teorier om civilisationernes sammenstød. Dernæst vil jeg diskutere hans påstand om, at fremtidige konflikter vil udspille sig mellem civilisationer og ikke mellem nationalstater. Endelig vil jeg vurdere, om økonomisk udvikling/økonomisk integration kan foregå på tværs af Huntingtons civilisationer.

Fag	Fagmål	Stof
Samtidshistorie	<i>Eleverne skal kunne anvende kulturteorier i en analyse af kulturmøder inden for og mellem forskellige samfundsformer i tid og rum, herunder forholde sig til dansk og europæisk kultur og tankegang i relation til ikke-europæisk kultur og tankegang.</i>	Kulturmødet mellem europæisk og ikke-europæisk kultur og udviklingen heri. Væsentlige konflikt- og samarbejdsrelationer i det 20. og 21. århundrede.
International økonomi	<i>Eleverne skal kunne anvende deres viden om handelsteori og udenrigshandel til at analysere økonomiske konsekvenser kultursammenstød kan få både på forskellige niveauer i samfundsøkonomien.</i>	Handelsteori Samfundsøkonomiske mål.
Dansk	<i>Eleverne skal kunne perspektivere og vurdere tekster ud fra viden om historiske, kulturelle, samfundsmæssige, æstetiske, psykologiske, kommunikative og erhvervsrelaterede sammenhænge.</i>	Kultur- og bevidsthedshistoriske fremstillinger.
Engelsk	<i>Eleverne skal kunne analysere, fortolke og perspektivere tekster</i>	Amerikanske og britiske litterære tekster om kulturmøder.

	<i>og anvende viden om historiske, kulturelle, samfundsmæssige og erhvervsrelaterede forhold.</i>	
2. fremmedsprog	<i>Eleverne skal kunne analysere forskellige teksttyper samt sætte den enkelte tekst ind i kulturelle, historiske og samfundsmæssige sammenhænge.</i>	Litterære tekster om kulturmøder. Spansk: Materiale der belyser betydningen af NAFTA og Mercosur. Operation Dagsværk 2007: Bolivia. Fransk: Azouz Begag Faiza Guène Roch Carrier : La Guerre, Yes Sir! Materiale om den indianske befolkning i Québec Tysk: Feridun Zaimoglu Necla Kelek Fatih Akin

Emne: WTO og internationalt samarbejde

Manchet

En undersøgelse af WTO's muligheder for at påvirke det fremtidige internationale økonomiske samarbejde. Undersøgelsen kan herunder behandle følgende emner:

- Frihandel
- Forskellige former for protektionisme
- Arbejdsvilkår
- Børnearbejde
- Kopi-produkter

Eksempel på elevproblemformulering:

(1 – international økonomi og samtidshistorie)

Jeg vil redegøre for samhandlen med landbrugsvarer mellem EU og Afrika.

Dernæst vil jeg ved hjælp af EU's officielle hjemmesider redegøre for, hvilke handelsaftaler eventuelle handelshindringer, der eksisterer på landbrugsområdet.

Efterfølgende vil jeg analysere, hvilken betydning handlen og eventuelle handelshindringer har for velstandsudviklingen i Afrika.

Afslutningsvis vil diskutere, hvorvidt WTO bidrager til at løse de problemer, der eventuelt er, og om muligt pege på løsninger.

(2 – international økonomi og samtidshistorie)

Jeg vil redegøre for samhandlen mellem Kina til Danmark indenfor udvalgte brancher, fx it og beklædning. Ligeledes vil jeg undersøge arbejdsmiljøet i de pågældende brancher.

Jeg vil diskutere, hvilke fordele og ulemper der er forbundet med denne handel både ud fra et økonomisk perspektiv, men også ud fra et arbejdsmiljømæssigt synspunkt. Denne diskussion vil have både et dansk og et kinesisk perspektiv.

Jeg vil afslutningsvis også diskutere, hvilke muligheder WTO har for at påvirke disse forhold.

Fag	Fagmål	Stof
Samtidshistorie	<i>Eleverne skal kunne redegøre for center-periferi-problemet og forholde sig til visioner for udviklingen i den globale velstand.</i>	Forholdet mellem rige og fattige regioner og udviklingen i den globale arbejdsdeling.
International økonomi	<i>Eleverne skal kunne anvende viden</i>	Udenrigshandel, handelsteorier

	<i>om handelsteorier og det internationale økonomiske samarbejde til at redegøre for udviklingen i Danmarks udenrigshandel samt den globale handel.</i>	og handelssamarbejde.
Dansk	<i>Eleverne skal kunne aflæse og uddrage betydning af trykte og elektroniske medietekster og kunne vurdere disse som led i en kommunikationssituation.</i>	Taler og avisartikler i forbindelse med topmøder.
Engelsk	<i>Eleverne skal kunne forstå varierede former for autentisk engelsk.</i>	Faglige tekster og nyhedstekster på engelsk, der behandler emner inden for marketing, international økonomi, kultur og samfundsforhold. Masser af tekster omhandler børne-arbejde, counterfeiting og multinationals som good/bad citizens i Kina/Indien.
2. fremmedsprog	<i>Eleverne skal kunne perspektivere viden om samfunds-, erhvervs- og kulturforhold.</i>	Nyhedsartikler om økonomisk integration og samarbejde. Litterære tekster.

Emne: Individ og identitet i det globale samfund

Manchet:

En undersøgelse af, hvilke mulige identitetsdannende faktorer der kan have betydning i det globale samfund. Undersøgelsen kan herunder inddrage faktorer som:

- Referencegrupper
- Lokalsamfundet
- nationen/nationalstaten
- nationale og internationale subkulturer
- fraværet af en gruppe-identitet (selvet som identitet).

Eksempel på elevproblemformulering:

(1 – samtidshistorie og dansk)

Efter en kort redegørelse for begrebet globalisering vil jeg undersøge, om globaliseringen fører til dannelsen af en global identitet – eller om den tværtimod styrker dannelsen af en lokal/national identitet. Min undersøgelse baseres på analyser af litterære tekster, hvor globaliseringen tematiseres. Fx Ib Michael, *Grill* (2005) og Kirsten Thorup, *Førkrigstid* (2006). Opgaven vil diskutere individets reaktioner på de globale udfordringer.

(2 – samtidshistorie og dansk)

Fører globaliseringen til dannelsen af en global identitet, eller styrker den tværtimod dannelsen af en lokal/national identitet?

Efter en begrebsafklaring af globalisering og national identitet vil jeg på grundlag af analyser af de avisartikler (i danske dagblade), der fulgte i kølvandet på globaliseringsrådets afsluttende rapport, diskutere, om identitetsdannelsen i DK bevæger sig i en global eller en national retning, herunder hvilke andre faktorer der indvirker på en henholdsvis global- /national identitetsdannelse.

Fag	Fagmål	Stof
Samtidshistorie	<i>Eleverne skal kunne anvende</i>	Kultur mødet mellem europæisk og

	<i>kulturteorier i en analyse af kultur-møder inden for og mellem forskellige samfundsformer i tid og rum, herunder forholde sig til dansk og europæisk kultur og tankegang i relation til ikke-europæisk kultur og tankegang.</i>	ikke-europæisk kultur og udviklingen heri. Udviklingen i europæisk integration siden 1945. Forholdet mellem rige og fattige regioner og udviklingen i den globale arbejdsdeling.
International økonomi		
Dansk	<i>Eleverne skal selvstændigt kunne udføre en metodisk og relevant analyse og fortolkning af forskellige litterære og ikke-litterære tekster, såvel mundtligt som skriftligt.</i>	Tekster, der tematiserer kulturmøder kulturelt, individuelt og bevidsthedsmæssigt. Fx immigrantlitteratur. (Milan Kundera), eller inden for Danmark (Hans Otto Jørgensen, Pablo Henrik Llambías).
Engelsk	<i>Eleverne skal kunne anvende viden om historiske, kulturelle, samfundsmæssige og erhvervsrelaterede forhold i USA til analyse og perspektivering af aktuelle forhold.</i>	Litterære tekster og sagprosattekster, der tematiserer kulturmøder i det britiske og amerikanske samfund. fx "London Migrant City" Systeme.
2. fremmedsprog	<i>Eleverne skal kunne perspektivere viden om samfunds- og kulturforhold.</i>	Litterære tekster og sagprosa. Spansk: Cristina García Fransk: Artikler om fænomenet/politikeren José Bové Immigrantlitteratur (Frankrig og Québec) Michel Houellebecq Frédéric Beigbeder Tysk: Peter Stamm, Judith Hermann

Emne: Bæredygtig udvikling

Manchet:

En undersøgelse af centrale initiativer, der foregår lokalt, nationalt og globalt for at etablere en bæredygtig udvikling i henholdsvis rige og fattige lande, herunder knaphedsproblematik. Endvidere kan man undersøge, hvordan Danmark sammenlignet med andre lande placerer sig i dette spørgsmål. Undersøgelsen kan omfatte såvel en historisk som en nutidig dimension, hvor medietekster og fiktive teksters syn på en bæredygtig udvikling kan indgå.

Eksempel på elevproblemformulering (international økonomi og dansk):

Jeg vil undersøge, om DK i dag placerer sig i front, når der tales om bæredygtig udvikling. Derfor vil jeg se på den historiske udvikling i Europa og Danmark fra 1945 frem til i dag og kortlægge, i hvilke perioder bæredygtig udvikling i særlig grad har været sat på dagsordenen og hvorfor. Min undersøgelse vil også komme ind på årsager til, at bæredygtig udvikling har været eller stadig er på dagsordenen.

Jeg vil diskutere eventuelle konflikter, der kan være i dagens Danmark/Europa mellem miljøhensyn og økonomiske hensyn, og i hvilket omfang disse er forenelige.

Min besvarelse vil også omfatte en begrundet diskussion af, hvilken politik, her særligt økonomiske politikker, Danmark bør føre i den beskrevne situation.

Hvis dansk indgår, kan du inddrage analyser af Al Gore: "An Inconvenient Truth" og taler af Bjørn

Lomborg som aktuelt materiale Se under stof i dansk nedenfor.		
Fag	Fagmål	Stof
Samtidshistorie	<p><i>Eleverne skal kunne redegøre for center-periferi problemet og forholde sig til visioner for udviklingen i den globale velstand.</i></p> <p><i>Eleverne skal kunne analysere samspillet mellem mennesker, natur og samfund med henblik på at forholde sig til samfundenes udviklingsmuligheder.</i></p>	<p>Den internationale udvikling af demokrati og menneskerettigheder.</p> <p>Forholdet mellem rige og fattige regioner og udviklingen i den globale arbejdsdeling.</p>
International økonomi	<p><i>Eleverne skal kunne anvende deres viden om økonomisk teori til at redegøre for og vurdere samfundsøkonomiske problemstillinger.</i></p>	<p>Ressourceforbrug og belastning af omgivelserne i henholdsvis rige og fattige lande. Et særligt emne udgøres af de "nyrige" lande, hvor hensyn til naturen i en overgangsfase spiller en mindre rolle pga. ønsket om hurtig vækst.</p> <p>Knaphedsproblematik: knaphed på energi, rent vand, luft, landbrugsarealer, forgængelige ressource</p> <p>Økonomiske balanceproblemer og centrale økonomiske politikker, økonomisk vækst, erhvervsstruktur, levevilkår og demografisk udvikling, og (A) også indkomstfordeling, udviklingsteori, udviklingspolitik og udviklingsamarbejde.</p>
Dansk	<p><i>Eleverne skal kunne aflæse og uddrage betydning af trykte og elektroniske medietekster og kunne vurdere disse som led i en kommunikations-situation.</i></p>	<p>Film og medietekster Fx Al Gore: "An Inconvenient Truth" eller taler af Bjørn Lomborg</p>
Engelsk	<p><i>Eleverne skal kunne anvende viden om historiske, kulturelle, samfundsmæssige og erhvervsrelaterede forhold i USA til analyse og perspektivering af aktuelle forhold.</i></p>	<p>I. Oversøisk fiktion på engelsk: Kina, Indien, Afrika om sammen stødet mellem tradition og udvikling. Sagprosa om business ethics.</p> <p>II. Diverse teksters syn på teknologi og miljø I 1900-tallet (begejstring, pessimisme, masseturisme, miljøbevægelser).</p>
2. fremmedsprog	<p><i>Eleverne skal kunne perspektivere viden om samfunds-, erhvervs- og kulturforhold.</i></p>	<p>Sagprosa (nyhedsartikler), dokumentarpro-grammer.</p> <p>Spansk: Kaffeproduktion i Latinamerika. Dyrkning af bananer i Latinamerika.</p> <p>Fransk: Sénégal, fx L'hôtel des Rêves</p> <p>Tysk: Værker af Jutta Ditfurth Artikler og værker om "Die Grünen"</p>